

POWIATOWY OŚRODEK DOSKONALENIA NAUCZYCIELI W MŁAWIE OFERUJE:

- szkolenia o tematyce odnoszącej się do najnowszych tendencji w pedagogice;
- kursy doskonalenia zawodowego dla nauczycieli przedmiotów na wszystkich poziomach edukacyjnych;
- kursy kwalifikacyjne;
- konferencje z udziałem pracowników naukowych i trenerów z wieloletnim doświadczeniem zawodowym;
- kursy e-learningowe na platformie Moodle;
- sieci współpracy i samokształcenia o tematyce problemowej;
- wspomaganie szkół i placówek oświatowych.

Szczegółowe informacje można uzyskać:

Sekretariat: telefon (23) 654-32-47

www.podnmlawa.pl

e-mail: odnmlawa@wp.pl

Spis treści

Scenariusz lekcji – pracownia sprzedaży	2
Konspekt lekcji języka polskiego w klasie 8.....	9
Konspekt zajęć korekcyjno – kompensacyjnych	13
Historia Szkoły Podstawowej w Starych Kosinach	16
Projekt „OJCZYŻNA - POLSZCZYŻNA” – popularyzacja języka polskiego	20
„Sensorycznie wszystko gra” w SP 6.....	24
Karta pracy - alkohole, kwasy i estry.....	26
Zadania typu egzaminacyjnego z chemii:	30
Padlet.....	33
Konspekt lekcji z wychowania fizycznego w klasie piątej	36
Nie chcę się jękać.....	41
Kodowanie na dywanie - rozwijanie logicznego myślenia u dzieci w wieku przedszkolnym	43
Scenariusz zajęć w przedszkolu w grupie dzieci 4, 5-letnich	44

Scenariusz lekcji – pracownia sprzedaży

Nauczyciel: Katarzyna Przełata – ZS nr 4 w Mławie

Przedmiot: Pracownia sprzedaży.

Klasa: II Th (technik handlowiec).

Czas: 1 jednostka lekcyjna.

Temat lekcji: Charakterystyka klientów ze względu na różne kryteria.

Metoda: Pokaz, dyskusja, ćwiczenia przedmiotowe, metoda inscenizacyjna.

Formy pracy: Praca zbiorowa i indywidualna

Cel ogólny:

Zapoznanie uczniów z klasyfikacją klientów ze względu na cechy osobowości.

Cele operacyjne (szczegółowe):

- 1) Uczeń zna różne klasyfikacje klientów.
- 2) Uczeń potrafi (w oparciu o wiadomości z wcześniejszych lekcji) obsługiwać różne typy klientów.
- 3) Uczeń wie, co to jest układ współrzędnych.
- 4) Uczeń potrafi zaznaczać punkty w układzie współrzędnych.
- 5) Uczeń potrafi komunikować się z pozostałymi członkami grupy.
- 6) Uczeń potrafi dobierać osoby do wykonania przydzielonych zadań.
- 7) Uczeń potrafi oceniać jakość wykonania przydzielonych zadań.
- 8) Uczeń potrafi komunikować się z pozostałymi członkami grupy.
- 9) Uczeń potrafi dobierać osoby do wykonania przydzielonych zadań.
- 10) Uczeń potrafi oceniać jakość wykonania przydzielonych zadań.

Pomoce dydaktyczne:

Fragment prezentacji „Psychologia klienta w sprzedaży”, rzutnik, test osobowości, kartki z charakterystyką klientów typu: „pies”, „lew”, „błyskawica”, „żółw”, karteczki do losowania.

Przebieg lekcji

1. Czynności organizacyjne.
2. Nauczyciel podaje temat lekcji.
3. Następnie utrwała z młodzieżą wiadomości dotyczące charakterystyki poznanych typów klientów.
4. Potem pokazuje slajdy związane z charakterystyką klientów typu: „pies”, „lew”, „błyskawica”, „żółw”(fragment prezentacji „Psychologia klienta w sprzedaży”):
 - Nauczyciel prezentuje 1. slajd, a następnie pyta uczniów, czy ktoś chciałby zademonstrować zachowanie klienta o przedstawionych cechach. W przypadku braku chętnych nauczyciel demonstruje, jak może zachowywać się klient o omawianych cechach, a uczniowie opowiadają, jak należałoby obsłużyć takiego klienta.
 - Nauczyciel prezentuje 2. slajd, który pozwala uczniom sprawdzić, czy udzielili prawidłowej odpowiedzi.
5. Nauczyciel prezentuje po kolei następne slajdy. Każdy z przypadków przebiega jak w punkcie 4.
6. Uczniowie otrzymują testy i kartki z charakterystyką klientów typu: „pies”, „lew”, „błyskawica”, „żółw”. Nauczyciel prosi, aby na swoich kartkach napisali, jakim są typem osobowości i jakim typem są ich koledzy w ławce.
7. Młodzież rozwiązuje testy, a następnie stwierdza, czy dobrze określiła osobowość własną i swojego kolegi.
8. Uczniowie losują karteczki z wyrazami: lew, żółw, błyskawica, pies. Zadanie domowe polega na przygotowaniu parami scenki przedstawiającej obsługę klienta, którego typ wylosowali.
9. Nauczyciel ocenia wraz z uczniami osoby biorące udział w lekcji.
10. Zakończenie lekcji.

Załączniki:

1. Test osobowości.
2. Kartki z charakterystyką klientów typu: „pies”, „lew”, „błyskawica”, „żółw” .
3. Karteczki z wyrazami: pies, błyskawica, żółw - do losowania.

Na lekcji wykorzystywany jest fragment prezentacji „Psychologia klienta w sprzedaży” udostępniony przez autorkę - Panią Annę Kozere, która prowadziła zajęcia w ZS 4 w Mławie w ramach projektu, zorganizowanego przez Starostwo Powiatowe w Mławie.

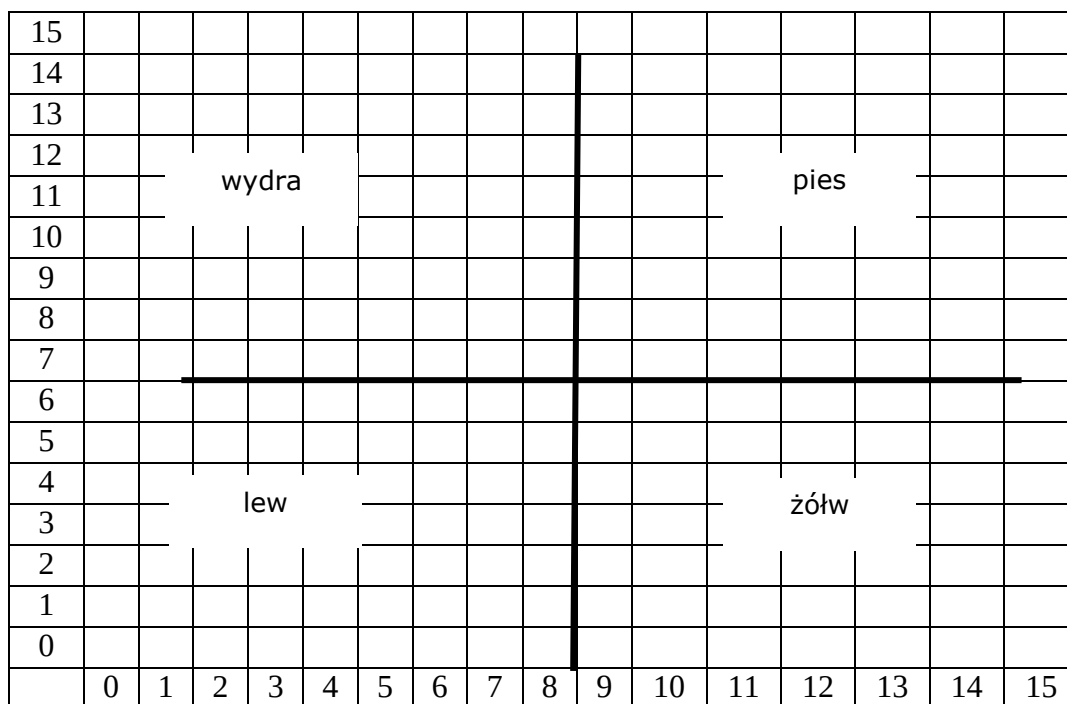
Załącznik nr 2

Pies	Żółw	Błyskawica	Lew	Pies	Żółw
Błyskawica	Lew	Pies	Żółw	Błyskawica	Lew

Załącznik nr 1

TYPY OSOBOWOŚCI

Proszę odpowiedzieć na pytania opisujące daną osobę, a następnie przenieść wyniki na poniższą skalę. Otrzymany wynik to miejsce przecięcia się wartości z obu osi.

Milczący
Metodyczny
Trzeźwy

Rozmowny
Impulsywny
Dramatyzujący

PRZYJACIEL

Jak rozpoznać?

- Jest empatyczny
- Spokojny, zgodny, unika konfliktów
- Konserwatywny, nie lubi zmian
- Nie interesują go rzeczy nowe, niesprawdzone
- Nie lubi podejmować decyzji - niezdecydowany
- Jest lękliwy, boi się nowości
- Nie działa ryzykownie, nie podejmuje wyzwań
- Unika trudnych, niepewnych sytuacji, lubi poczucie bezpieczeństwa
- Wyciąga z oferty głównie aspekty pozytywne

Jak rozmawiać ?

- Aktywnie słuchaj i skup się na relacjach międzyludzkich
- Przedstaw mu produkt jako znany, sprawdzony, bezpieczny z tradycją, podkreśl prawdopodobieństwa – zaspokajaj główną potrzebę BEZPIECZEŃSTWA
- Pomóż mu wybrać, podjąć decyzję (bo sam tego nie zrobi);
- Powiedz: ...Polecam Panu to rozwiązanie... ...Będąc na Pana miejscu zrobiłabym tak... Klienci najczęściej robią tak, jak zasugerowaliśmy....
- Przy prezentacji nowości zaproponuj „próbkę”
- Jeśli masz mało czasu na rozmowę – pracuj na „liczbach

BŁYSKAWICA

Jak rozpoznać?

- Gaduła, mówi żywo, szybko, dużo, emocjonalnie, spontanicznie, w sposób chaotyczny
- Często przerywa; nie potrafi słuchać
- Towarzyska, zabawna, nie potrafi przebywać sama, lubi „gwiazdować”
- Bardzo szybko i spontanicznie podejmuje decyzje (często nieprzemyślane, lecz szybko o nich zapomina)

- Lubi wyróżniać się w towarzystwie, wzbudza zainteresowanie, „Kocha komplementy”
- Lubi proste rozwiązania

Jak rozmawiać?

- Uśmiechaj się! (nawet przez telefon)
- Mów żywo, konkretnie i już na powitaniu „zaskocz ją”
- Przy powitaniu nie pytaj o to, czy „ma czas na rozmowę”
- Słuchaj bardzo uważnie!
- Stosuj koniecznie podsumowania, bo „błyskawica” szybko zapomina
- Nie mów jej o szczegółach !
- Argumenty muszą być dopasowane do potrzeb! Błyskawica ma silnie rozwiniętą potrzebę PRESTIŻU i SAMOREALIZACJI – dostosuj korzyści

PRZYWÓDCA

Jak rozpoznać?

- Mówi szybko, pewnie, głośno, krótko i na temat
- Interesują go fakty, konkretne korzyści (bez szczegółów)
- Jest autorytetem sam dla siebie, lubi być lepszy od „całej reszty”
- Władny, dominujący w konkretach
- Konkretny, rzeczowy
- Szybki w działaniu; nastawiony na cel
- Lubi ryzyko i rywalizację
- Jest niezależny, lubi mieć wybór

Jak rozmawiać ?

- Mów pewnie, krótko i na temat, bez szczegółów
- Eksponuj korzyści - nowoczesność, prestiż, najwyższa jakość
- Okaż szacunek (nie tłumacz, nie pouczaj, nie odwołuj się do „doświadczeń innych”)
- Traktuj go jak eksperta, **podkreślaj jego potrzebę NIEZALEŻNOŚCI** i wyższości
- Unikaj! Pouczania, dawania rad, oceniania, przekonywania, Nigdy nie wyrażaj słów budzących wątpliwość: „nie jestem pewien”, „chyba...”, „wydaje mi się, że....” Itp.
- Zamykaj rozmowę dając wybór: ... Pan najlepiej będzie wiedział co **WYBRAĆ**....
... Co pan myśli o tym rozwiązaniu

ANALITYK

Jak rozpoznać?

- Mówi dokładnie, wolno, szczegółowo
- Zachowuje porządek wypowiedzi (nie lubi chaosu)
- Lubi tabelki, wzory, wykresy, porównania
- Nie okazuje uczuć, zamknięty w sobie
- Długo podejmuje decyzję, nie lubi ryzyka i pośpiechu
- Nie lubi chaosu, bałaganu
- Dostrzega problemy i lubi mieć reguły na ich rozwiązanie

Jak rozmawiać?

- Mów spokojnie, wolno, bez emocji, rzeczowo i ze szczegółami
- Nie poruszaj „osobistych wątków”!
- Przedstaw dowody pisemne (badania, referencje, porównania)
- Pokaż najlepsze rozwiązanie i przekonaj go do niego – jest chętny do dyskusji
- Wysłuchaj jego argumentacji, stosuj metody porównawcze przy rozmowie
- Pokaż problemy, proponując rozwiązanie
- Nie popędzaj w podejmowaniu decyzji! Analityk potrzebuje **CZASU**...

*Opracowała: Katarzyna Przeplata
nauczyciel ZS nr 4 w Mławie*

Konspekt lekcji języka polskiego w klasie 8

Temat: Ten dzień zmienił moje życie – metamorfoza wybranych bohaterów literackich.

Podstawa Programowa:

- I.1.7 określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji;
- I.1.9 wykorzystuje w objaśnianiu utworów literackich wartości uniwersalne związane z postawami społecznymi, narodowymi, religijnymi, etycznymi, dokonuje ich hierarchizacji;
- I.2.1 wyszukuje w tekście potrzebne informacje oraz cytuje odpowiednie fragmenty;
- III.1.7 zgadza się z cudzymi poglądami lub polemizuje z nimi, rzeczowo uzasadniając własne zdanie;
- III.1.6 przeprowadza wnioskowanie jako element wyводу argumentacyjnego;
- III.2.1 tworzy spójne wypowiedzi ustne i pisemne w następujących formach gatunkowych: wywiad, wypowiedź argumentacyjna;
- III.2.2 wykonuje przekształcenia na tekście cudzym, w tym skraca, streszcza, rozbudowuje i parafrazuje.

Rozwijanie kompetencji kluczowych

1. **Kompetencje w zakresie rozumienia i tworzenia informacji** (umiejętności rozróżniania, poszukiwania, gromadzenia i przetwarzania informacji, wykorzystywania odpowiednich pomocy oraz formułowania i wyrażania swoich argumentów w mowie i piśmie w przekonujący sposób, odpowiednio do kontekstu. W ich zakres wchodzi krytyczne myślenie oraz zdolność oceny informacji i pracy z nimi).
2. **Kompetencje w zakresie przedsiębiorczości** (umiejętności w zakresie przedsiębiorczości opierają się na kreatywności – obejmującej wyobraźnię, myślenie strategiczne i rozwiązywanie problemów – oraz na krytycznej i konstruktywnej refleksji. Obejmują one zdolność pracy samodzielnej i zespołowej).
3. **Kompetencje w zakresie świadomości i ekspresji kulturalnej** (umiejętności obejmują zdolność empatycznego wyrażania i interpretowania idei, doświadczeń i emocji. Obejmują zdolność angażowania się w procesy twórcze, zarówno w sposób indywidualny, jak i zespołowy)

1. CEL GŁÓWNY:

Uczniowie potrafią wskazać na przełomowe chwile w życiu analizowanych bohaterów literackich i uzasadnić ich metamorfozę .

2. CELE SZCZEGÓŁOWE:

Uczeń:

- potrafi wskazać na różnych bohaterów literackich, którzy przeszli metamorfozę,
- zna tytuły i nazwiska autorów lektur szkolnych,
- zna treść „Pana Tadeusza” A. Mickiewicza, „ Opowieści wigilijnej” K. Dickensa; „Latarnika” H. Sienkiewicza ,
- potrafi odnieść się do odpowiednich fragmentów literackich,
- umie selekcjonować materiał,
- rozumie definicję metamorfozy,
- potrafi określić zmianę, jaka nastąpiła w życiu bohaterów literackich,
- zna doświadczenia życiowe: Ebenezera Scrooge’a, Józefa Skawińskiego, Jacka Soplicy,
- potrafi wiązać problemy w sposób twórczy,
- potrafi wymienić sytuacje, wydarzenia, pod wpływem których człowiek może się zmienić,
- rozwija sprawność umysłową, kreatywność, przełamuje opory przed przedstawieniem własnych pomysłów,
- kształci słownictwo związane z metamorfozą człowieka.

3. Metody

- wywiad, drama, burza mózgów, skojarzenia, myślących kapeluszy (biały, czerwony, żółty, niebieski, czarny, zielony).

4. Formy pracy

- grupowa, indywidualna, zbiorowa, praca w parach.

5. Środki dydaktyczne

- kolorowe kapelusze (biały, żółty, czerwony, niebieski, czarny, zielony), stroje charakterystyczne dla ducha teraźniejszych, przyszłych i przeszłych Świąt Bożego

Narodzenia, strój Ebenezera Scrooge'a, teksty lektur „Pan Tadeusz”, „Latarnik”, „Opowieść wigilijna”, karta pracy, notatki z lekcji w zeszytach uczniów.

6. Przebieg lekcji

- Nauczyciel zapisuje temat lekcji, a następnie informuje uczniów, iż głównym celem lekcji, kryterium sukcesu jest umiejętność wskazania przez uczniów na bohaterów lektur szkolnych, którzy doświadczyli w swoim życiu przełomowego zdarzenia, które zmieniło ich dotychczasowe życie.
- Nauczyciel prosi uczniów o wyjaśnienie słowa „metamorfoza”.
- Uczniowie za pomocą skojarzeń informują, że to : zmiana, przeobrażenie, itp.
- Nauczyciel prosi o wskazanie przykładów, kto lub co może wpłynąć na metamorfozę.
- Uczniowie podają przykłady np. wyjątkowa sytuacja, decydujące zdarzenie, przełomowy dzień, inny człowiek itp.
- Nauczyciel informuje, że na lekcji uczniowie zajmą się analizą życia: Jacka Soplicy, Józefa Skawińskiego, Ebenezera Scrooge'a.
- Nauczyciel dzieli klasę na 3 grupy, a następnie omawia przydzielone zadania dla każdej z grup.
- Nauczyciel informuje, że uczniowie stanowiący grupę I wskażą na sytuację, pod wpływem której doszło do przemiany życiowej Jacka Soplicy (wykorzystanie metody myślących kapeluszy).
- Nauczyciel wyjaśnia uczniom, iż ci, którzy założą biały kapelusz zwracają uwagę na fakty z życia Jacka Soplicy i ks. Robaka, czerwony kapelusz wyraża emocje - należy podkreślić, że nie ma usprawiedliwienia dla bohatera, który dokonuje zabójstwa; kapelusz żółty mówi o korzyściach i nadziejach, jakie wiążą się z konkretnym rozwiązaniem, a mianowicie należy podkreślić, że bohater zasługuje na usprawiedliwienie i wybaczenie z uwagi na swoją działalność misyjną i odkupienie win; kapelusz czarny myśli pesymistycznie, kapelusz zielony wyraża nadzieję na zmianę losu bohatera; kapelusz niebieski reasumuje; wyciąga wnioski, porządkuje i w ostateczności stwierdza, że bohater zmienił się z hulaki na bohatera walczącego dla dobra kraju, patriotę, a wszystko za sprawą dnia, który wpłynął na zmianę jego życia.
- Uczniowie tworzący gr. II dokonają analizy sytuacji życiowej bohatera „Latarnika” – Józefa Skawińskiego. Uczniowie wcielą się w postać dziennikarza i Józefa Skawińskiego - zostanie przeprowadzony wywiad. Posługując się tą metodą,

uczniowie wskażą na zdarzenie, które wpłynęło na zmianę sytuacji życiowej bohatera.

- Uczniowie tworzący gr. III wcielią się w role bohaterów „Opowieści wigilijnej”, za pomocą scenek odniosą się do wydarzeń z życia E. Scrooge’a podczas, gdy spotkał się z Marleym, a następnie z duchem przeszłych Świąt Bożego Narodzenia, teraźniejszych i przyszłych. W konsekwencji bohater zostaje poddany metamorfozie.
- W celu podsumowania lekcji nauczyciel odnosi się do głównego celu lekcji, kryterium sukcesu. Uczniowie reasumują wiadomości, po czym otrzymują kartę pracy, w której uzupełniają kolumnę „Z kogo na kogo zmienił się bohater? zał. nr 1

Uczniowie mogą przywołać innych bohaterów lektur, których życie odmieniło się pod wpływem określonego zdarzenia.

➤ **Zadanie pracy domowej**

Napisz wypowiedź:

- Ten dzień zmienił moje życie – opowiadanie twórcze;
- Ten dzień zmienił moje życie – metamorfoza bohatera literackiego. Napisz rozprawkę odwołując się do co najmniej 3 przykładów literackich. Twoja wypowiedź musi zawierać co najmniej 200 słów.

Załącznik nr 1 karta pracy ucznia.

BOHATER	POD WPLYWEM CZEGO SIĘ ZMIENIŁ?	CO SIĘ ZMIENIŁO W JEGO ŻYCIU?	Z KOGO NA KOGO SIĘ ZMIENIŁ?
JACEK SOPLCA Z PANA TADEUSZA			
JÓZEF SKAWIŃSKI Z LATARNIKA			
EBENEZER SCROOGE Z OPOWIEŚCI WIGILIJNEJ			

*Opracowała: Jolanata Bartczak
nauczyciel ZPO nr 3 w Mławie*

Konspekt zajęć korekcyjno – kompensacyjnych

Grupa pięcioosobowa, kl. 8

diagnoza : dysleksja rozwojowa.

Temat zajęć: Utrwalamy pisownię wyrazów z „ż” niewymiennym.

Cel główny:

Utrwalenie pisowni wyrazów z „ż” niewymiennym.

Cel terapeutyczny:

- ćwiczenie funkcji wzrokowej i funkcji słuchowej,
- ćwiczenie pamięci wzrokowej i słuchowej,
- ćwiczenie koordynacji wzrokowo – ruchowej,
- usprawnianie grafomotoryki,
- ćwiczenie koncentracji uwagi,
- ćwiczenie logicznego myślenia,
- ćwiczenia orientacji w kierunkach,
- bogacenie słownictwa.

Cele szczegółowe:

Uczeń:

- zna zasady pisowni wyrazów z „ż” po spółgłoskach : l, ł, r, n,
- zna zasady pisowni wyrazów z „ż” w zakończeniach - aż, -eż,
- zna zasady pisowni wyrazów z „ż” w partykule – że, - ż,
- utrwała wyrazy z „ż” do zapamiętania,
- wie, że są rzeczowniki rodzaju męskiego, obcego pochodzenia zakończone na – aż, typu: bagaż, garaż, bandaż itp.,
- potrafi wymienić podstawowe zasady powyższej pisowni.

Metody:

- ćwiczeniowa,
- oparta na wizualizacji,

- oparta na działaniach praktycznych,
- oparta na obserwacji.

Formy pracy:

- indywidualna.

Środki dydaktyczne

Karty pracy „Ortografitti” 5. Pisownia wyrazów z „ż” niewymiennym, nożyczki, klej, długopis, ołówki, kredki.

Przebieg zajęć:

1. Nauczyciel przedstawia uczniom główny cel zajęć: Utrwalenie pisowni wyrazów z „ż” niewymiennym.
2. Nauczyciel rozdaje uczniom przygotowaną notatkę informującą o podstawowych zasadach pisowni wyrazów z „ż” niewymiennym.
3. Uczeń głośno przypomina zasady pisowni wyrazów z „ż” niewymiennym (w razie potrzeby wspomaga się informacją zawartą w notatce).
4. Nauczyciel uświadamia uczniów, że każda ze wskazanych zasad zostanie utrwalona na lekcji podczas wykonywania odpowiednich ćwiczeń.
5. Uczniowie, kierując się zasadą, według której „ż” piszemy po spółgłoskach: - l, - ł , - r, -n wypisują z rozsypanki wyrazów i grupują wyrazy we właściwe miejsca, zgodnie z wyżej wymienioną zasadą (**ćwiczenie funkcji wzrokowej, ćwiczenie logicznego myślenia, ćwiczenie orientacji w kierunkach**).
6. Uczniowie nadal utrwalają wymienioną zasadę pisowni „ż” po spółgłoskach w tym celu wycinają brakujące elementy obrazka i uzupełniają nimi postać „sierżanta”, następnie odczytują na głos wyrazy, które powstały z połączenia sylab. Uczniowie starają się zapamiętać te wyrazy (**ćwiczenie funkcji wzrokowej i słuchowej, ćwiczenie funkcji kinestetyczno – ruchowej, ćwiczenie logicznego myślenia, bogacenie słownictwa**).
7. W celu utrwalenia powyższej zasady, uczniowie wykonują kaligrafowanie wzorów bez odrywania ręki (**ćwiczenie koncentracji uwagi, , ćwiczenie funkcji kinestetyczno – ruchowych, koordynacji wzrokowo – ruchowej**)
8. Uczniowie ćwiczą kolejną zasadę pisowni „ż” w zakończeniach – aż, - eż rzeczowników rodzaju żeńskiego. W tym celu wykonują zadanie, w którym

do podanych przymiotników dopisują rzeczowniki rodzaju żeńskiego zakończone na – aż, - eż, a następnie uzupełniają tekst z luką rzeczownikami rodzaju żeńskiego zakończonymi na – aż, - eż we właściwej formie .

9. Uczniowie utrwalają kolejną zasadę, według której „ż” pisze się w partykule – że i – ż, w tym celu wypisują odpowiednie wyrazy i określają ich położenie na siatce.
(**ćwiczenie funkcji wzrokowo – słuchowej, logicznego myślenia, orientacji w kierunkach**).
10. Uczniowie mają świadomość, że istnieje duża grupa wyrazów z „ż”, które trzeba zapamiętać W tym celu głośno czytają rymowany słowniczek . Starają się zapamiętać jak najwięcej wyrazów. Zasłaniają tekst ręką i z pamięci mówią zapamiętane wyrazy.
(**ćwiczenie pamięci wzrokowej i słuchowej**)
11. Na prośbę nauczyciela w celu podsumowania zajęć uczniowie przypominają podstawowe zasady pisowni wyrazów z „ż” niewymiennym.

Zadanie pracy domowej

Utrwal pisownię wyrazów z „ ż” niewymiennym, w tym celu wykonaj wskazane ćwiczenia w zeszycie „ Ortograffiti” .

*Opracowała: Jolanta Bartczak
nauczyciel ZPO nr 3 w Mławie*

Historia Szkoły Podstawowej w Starych Kosinach

(...), „Pierwsza szkoła w dziejach Kosin Starych została otwarta późną jesienią 1877r.

Przez dwa lata mieściła się w chłopskiej chacie krytej słomą. W podobnej chacie mieszkał nauczyciel. W 1879 r. pożar strawił większość zabudowań wsi, a wśród nich szkołę i mieszkanie nauczyciela. W czasie odbudowy szkoła otrzymała na własność dom drewniany, zbudowany z funduszków państwowych. Mieściła się w nim sala do nauki o powierzchni 45,5 m² oraz trzyizbowe mieszkanie nauczyciela. Do szkoły należało także 9 h gruntu co czyniło ją najlepszą z posad nauczycielskich w powiecie”(...).

Czasy I wojny światowej i po odzyskaniu niepodległości charakteryzowały się wzmoczoną walką o polskość. Polscy nauczyciele starali się uczyć dzieci w języku polskim. (...) *Na podstawie informacji uzyskanych od byłych nauczycieli szkół powszechnych i najstarszych mieszkańców poszczególnych wsi, którzy pamiętali ówczesne wydarzenia, można przyjąć, że w okresie od stycznia do wiosny 1915 roku nauczanie w gminnych i miejskich szkołach początkowych wznowiono jedynie tam, gdzie szkoła posiadała własny budynek i gdzie nadal mieszkał jej nauczyciel. Było tych szkół niewiele, bo zaledwie osiem: w Kowalewie gm. Dąbrowa, Kosinach Starych w gm. Kosiny, Niechłonie, Nowej Wsi – Sarnowie i Zalesiu w gminie Niechłomin, Janowcu Kościelnym gm. Szczepkowo, Strzegowie gm. Unierzysz i Zielonej gm. Zielona(...).*

Pierwsze zestawienie ilościowe uczniów w szkole w Kosinach Starych pochodzi z roku szkolnego 1925/1926. Informuje nas ono, że w tym czasie naukę pobierało 97 uczniów i pracował jeden nauczyciel w wymiarze 34 godzin lekcyjnych tygodniowo. W drugiej połowie lat trzydziestych liczba uczniów zbliżyła się do 120.

W czasie dwudziestolecia międzywojennego w Kosinach Starych funkcjonowała szkoła w dwóch budynkach. Młodsze dzieci z kl. 1-3 uczęszczały na naukę do domu p. Nowocińskich, starsze z klasy 4 uczyły się w budynku p. Rudnickich. Obydwie rodziny udostępniały połowę swoich domów na potrzeby pracy szkoły. Lekcje trwały 2-3 godziny. Uczniowie w szkole w Kosinach Starych zobowiązani byli do noszenia fartuszków z białymi kołnierzykami i schludnego wyglądu. Wymagano tak jak obecnie grzeczności i posłuszeństwa. Pisano piórem i atramentem. Sale lekcyjne wyposażone były w ławki i stolik dla nauczyciela. Zadawane były również prace domowe. Nauka była odpłatna. Czasem gdy rodzice nie mieli pieniędzy, wynagradzali nauczycieli produktami rolnymi czy gospodarskimi. W czasie żniw przez kilka lat zorganizowana była opieka nad małymi

dziećmi rolników. Tutaj funkcję nauczyciela-opiekuna pełnił p. Byliński, który udostępnił jedną izbę w swoim domu.

W 1936 roku mieszkańcy obwodu szkolnego w Kosinach Starych podjęli uchwałę o budowie szkoły II stopnia i opodatkowaniu się na ten cel kwotami uzależnionymi od ilości posiadanych hektarów gruntu. Władze gminne i Mławski Wydział Powiatowy uchwałę zatwierdziły i obiecały pomoc finansową w jej realizowaniu. Pomoc taką uzyskano też w Kuratorium Okręgu Szkolnego Warszawskiego.

Warto wspomnieć, że od 1930 roku majątek w Starych Kosinach należał do Marceliego Strumiłło, który jak mówią najstarsi mieszkańcy ofiarował plac na budowę nowej murowanej szkoły. Cegłę pozyskiwano z gliny z łąki niedaleko domu p. Bucholskich. Budowę rozpoczęto w roku 1936. Okoliczni mieszkańcy ciężko pracowali przy produkcji cegieł. Wiele ludzi dokładało starań, aby powstała nasza szkoła. Oddano ją do użytku we wrześniu 1938 roku. Był to dom jednopiętrowy murowany w kształcie litery L, a w nim cztery izby lekcyjne po 45m², pokój nauczycielski, kancelarię, dwa duże korytarze służące jako szatnie i sale rekreacyjne oraz dwa mieszkania dla nauczycieli: dwuizbowe i trzyizbowe. Wszystkie pomieszczenia ogrzewano piecami kaflowymi. Do szkoły należało 9,0 ha gruntu użytkowanego przez 1 n-la.

Otwarcie nowej szkoły zwieńczono Mszą świętą w Żurominku, rodzice w darze ofiarowali obraz Matki Bożej. W nowym budynku szkoły zorganizowano zabawę taneczną dla mieszkańców.

Wraz z wybuchem II wojny światowej rozpoczęły się ciężkie i niebezpieczne czasy. Ludność Starych Kosin i okolic dzielnie przeciwstawiała się trudnym, okupacyjnym warunkom, organizując dla dzieci tajne nauczanie. Do końca II wojny światowej brało w nim udział 30 dzieci z całej gm. Kosiny. Nauczycielami byli między innymi państwo Zofia i Edward Kowalscy.

W czasie wojny Niemcy przeznaczili budynek szkolny na magazyny zbożowe i szpital. W niewykończonej części położyli podłogę, postawili piece, aby zakwaterować żołnierzy.

Po wojnie w 1945 roku ludzie szybko uaktywnili szkołę i wyremontowali. Była to najlepsza szkoła w całej gminie - murowana, licząca cztery izby lekcyjne, kancelarię, 3 mieszkania dla nauczycieli.

W 1958r została otwarta w Starych Kosinach Szkoła Przysposobienia Rolniczego. Głównym inicjatorem jej założenia był Teodor Pieglowski, pełniący funkcję kierownika obydwu szkół.

Szkoła ta cieszyła się dobrą opinią, rozwijała się i była stawiana na pierwszym miejscu w powiecie mławskim jako wzór do naśladowania.

Nazwa naszej szkoły zmieniała się na przestrzeni dziesięcioleci. Wraz z jej powstaniem otrzymała nazwę jednoklasowej gminnej szkoły początkowej w Kosinach Starych. Po odzyskaniu niepodległości nastąpiła zmiana nazwy szkoły elementarnej na publiczną szkołą powszechną. Od roku 1967 funkcjonowała jako ośmioklasowa szkoła podstawowa. Od 1999r. do chwili obecnej pozostaje sześcioklasową szkołą podstawową.

Z biegiem lat budynek naszej szkoły zmieniał się - był unowocześniany. Z istotniejszych prac należy wymienić:

- Elektryfikację budynku w 1954r,
- Nadbudowę drugiego piętra i otynkowanie budynku w 1961r.,
- Budowę boiska do piłki ręcznej i skoczni w latach 70-tych,
- Dobudowanie nowego skrzydła (sali gimnastycznej, 3 sal nauczania zintegrowanego, łazienek, szatni i kotłowni).
- Współcześnie remonty i unowocześnienia przeprowadza się w każde wakacje (nowa elewacja budynku, nowy plac zabaw, odnowiono wszystkie klasopracownie i wyposażono w sprzęt multimedialny. Szkołę wprowadzono w XXI wiek.

W latach 70-tych i 80-tych w Szkole Podstawowej w Starych Kosinach istniała i działała prężnie Drużyna Harcerska im. Adama Mickiewicza. Kultywowano wartości patriotyczne, społeczne i przyrodnicze. Organizowano spotkania integracyjne i wycieczki krajoznawcze.

Szkoła dbała przede wszystkim o rozwój intelektualny i fizyczny swoich podopiecznych. Dużo sławy i rozgłosu naszej szkole dały osiągnięcia sportowe. Entuzjastą rywalizacji sportowej (w piłce ręcznej, piłce nożnej, tenisie stołowym) był p. Zygmunt Mianowski. Wygrywał z młodzieżą zawody powiatowe, wojewódzkie, zdobywał dyplomy, nagrody rzeczowe i puchary, które zdobią wnętrza naszej szkoły do dziś. W latach 70-tych pracował z wychowankami nad budową boiska sportowego.

Obecnie reprezentanci naszej szkoły odnoszą również sukcesy zarówno indywidualnie (w biegach przełajowych, tenisie stołowym), jak i drużynowe (w piłce nożnej, unihokeju, tenisie stołowym, sztafetowych biegach przełajowych itp.). Uczestniczymy w zawodach gminnych, rejonowych i Igrzyskach Młodzieży Szkolnej.

Tradycją naszej szkoły jest udział w gminnych konkursach przedmiotowych i artystycznych. Od 2003 roku jesteśmy organizatorami Gminnego Konkursu Recytatorskiego, od 2014 roku Gminno - Parafialnego Konkursu Wielkanocnego.

Nasi uczniowie rozwijają swoje zainteresowania i zdobywają nowe umiejętności na zorganizowanych zajęciach dodatkowych (SKS, chór). Dzieciom wymagającym pomocy zapewniamy zajęcia logopedyczne, dydaktyczno-wyrównawcze, korekcyjno-kompensacyjne i rewalidacyjne. Dzieci dojeżdżające mają zorganizowane zajęcia świetlicowe.

Tradycją naszej szkoły jest rozwój muzyczny naszych uczniów, młodzi wokaliści biorą udział w konkursach i uświetniają akademie szkolne.

Od wielu lat bierzemy czynny udział w akcjach charytatywnych: „Góra Grosza” i „Szlachetna Paczka”. Co roku jesienią i często wiosną jeździmy na wycieczki krajoznawcze: jednodniowe i wielodniowe.

Wysokie wyniki ostatniej kontroli zewnętrznej, przeprowadzonej we wrześniu 2015 roku, są najlepszym dowodem świadczącym o jakości pracy szkoły.

W szkole w Kosinach Starych uczyli wykwalifikowani nauczyciele, absolwenci seminarium nauczycielskiego w Wymyśle i Seminarium Nauczycielskiego w Mławie.

*Opracowała: Anna Jaroszevska
SP Stare Kosiny*

Projekt „OJCZYŻNA - POLSZCZYŻNA” – popularyzacja języka polskiego

Motto:

„A nade wszystko szanuj mowę swą ojczystą.

Nie znać języka swego – hańbą oczywistą”

Obchody Międzynarodowego Dnia Języka Ojczystego są okazją, by zwrócić uwagę na konieczność ochrony dziedzictwa językowego i przypomnieć, że język polski jest skarbnicą polskiej historii, kultury i doświadczeń.

Projekt zakłada popularyzację wiedzy na temat języka ojczystego. Jego celem jest promowanie języka ojczystego, przy jednoczesnym podkreślaniu znaczenia różnorodności językowej i kulturowej oraz kształcenie umiejętności porozumiewania się.

- Został on zaplanowany na okres: od 07.01.2019r. do 21.02.2019r.
- Autor projektu: Małgorzata Stefańska - Zera
- Miejsce: Szkoła Podstawowa nr 1 w Mławie
- Oddziały objęte projektem: klasa VI b

Cele projektu:

Dzięki stwarzaniu uczniom sposobności do zaangażowania emocjonalnego i zabawy projekt stanowi okazję do poszerzania wiedzy, przyjaznego współzawodnictwa, nabywania umiejętności wyboru właściwej strategii pracy w grupie i wykazania się pomysłowością. Podczas pracy nad nim realizowane są następujące cele:

Cel ogólny projektu w kontekście podstawy programowej, programu wychowawczego i profilaktyki:

Jednym z najważniejszych zadań szkoły podstawowej jest kształcenie umiejętności posługiwania się językiem polskim, w tym dbałość o wzbogacanie zasobu słownictwa uczniów. Wypełnianie tego zadania należy do obowiązków każdego nauczyciela. W rozwoju społecznym bardzo ważne jest kształtowanie postawy obywatelskiej, postawy poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, a także postawy poszanowania dla innych kultur i tradycji. Szkoła podejmuje odpowiednie kroki w celu zapobiegania wszelkiej dyskryminacji.

Cele szczegółowe:

- kształtowanie świadomości języka jako wartościowego i wielofunkcyjnego narzędzia komunikacji,
- rozwijanie sprawności językowej, umiejętności wypowiadania się w mowie i w piśmie,
- dbałość o poprawność wypowiedzi,
- poszerzanie wiedzy o języku polskim,
- rozwijanie umiejętności poszukiwania wiadomości, ich porządkowania, systematyzowania,
- wykorzystywanie posiadanych umiejętności w praktyce,
- wzmocnienie motywacji do nauki, trening twórczości, uczenie się poprzez działanie, doświadczanie,
- aktywne uczestnictwo, kształcenie właściwych zachowań społecznych (promowanie zasad fair play).

Opis projektu

Za przygotowanie i realizację projektu odpowiedzialna była jego autorka. Wspólnie z uczniami kl. VI b dokonała ona podziału klasy na 4 grupy. Każda z nich miała przygotować zaproponowane przez siebie formy popularyzacji poprawności językowej. Ustalono koordynatorów poszczególnych grup i terminy konsultacji z opiekunem projektu. Dzień prezentacji został ustalony na 21 lutego 2019r. (Międzynarodowy Dzień Języka Ojczystego). Podczas konsultacji ustalono, że grupy przygotowują następujące zadania:

Grupa I	Grupa II	Grupa III	Grupa IV
Plakaty okolicznościowe związane tematycznie z Międzynarodowym Dniem Języka Ojczystego	Zwroty i wyrażenia sprawiające trudności językowe, zapisane na torbach tekstylnych	Plansze z tzw. "łamańcami językowymi"	Plansze z wyrazami sprawiającymi trudności językowe

Prace nad realizacją projektu – monitorowanie prac, kontrola, gromadzenie dokumentacji.

Final projektu – Szczególną uwagę poświęcono poprawności językowej. Uczniowie klasy VIb, pod czujnym okiem wychowawczyni p. Małgorzaty Stefańskiej - Zery, ozdobili korytarze szkolne gazetkami przypominającymi zasady posługiwania się poprawną polszczyzną oraz przykładami, jak nie należy „kałeczyć” języka ojczystego.

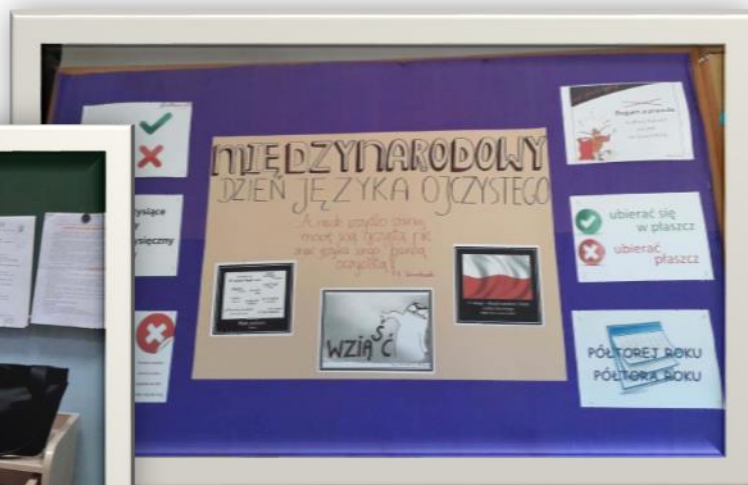
Nauczyciele zostali obdarowani ekologicznymi torbami, na których uczniowie wypisali poprawne formy wyrażen i zwrotów, które sprawiają im najwięcej trudności językowych. Pomysł ten spotkał się z pozytywnym odzewem wśród grona pedagogicznego.

Podsumowanie

Tegoroczne obchody Międzynarodowego Dnia Języka Ojczystego w Szkole Podstawowej nr 1 w Mławie koncentrowały się wokół umiejętności komunikowania się. Projekt miał przypominać o roli i miejscu języka ojczystego w życiu Polaków i przyczyniać się do podnoszenia świadomości językowej, do ugruntowania poczucia, że polszczyzna jest tworzona przez każdego i, że każdy z nas jest za nią odpowiedzialny. Realizacja projektu spotkała się z dużym zainteresowaniem uczniów. Projekt rozwijał kompetencje językowe i komunikacyjne. Uczniowie dowiedzieli się, jak poprawnie i efektywnie się porozumiewać z innymi. Projekt posłużył też do rozwijania kompetencji społecznych i obywatelskich, dostarczył okazji do przemyśleń o przyszłości współczesnej polszczyzny oraz innych języków, inspirował do badania aktywności uczniów w przemianach języka. Jednak chyba najważniejsze jest to, że uczniowie jednocześnie rozwijali umiejętność uczenia się: wyznaczali sobie cele, planowali pracę tak, by je osiągnąć, ustalali kryteria oceny dobrze wykonanego zadania, współdziałali w grupach zgodnie z ustalonym podziałem zadań, wykorzystywali do tego Internet i różne narzędzia cyfrowe, prezentowali efekty swojej pracy dużej grupie odbiorców, dokonywali samooceny i oceny koleżeńskiej przeprowadzonych działań. Rozwinięcie tych umiejętności pomoże im w dalszej edukacji i w życiu. Wnioskiem na kolejne lata jest wdrażanie podobnych projektów związanych z promocją języka ojczystego.

*Opracowała: Małgorzata Stefańska – Zera
nauczyciel ZPO nr 1 w Mławie*

„Sensorycznie wszystko gra” w SP 6

W dniu 4 kwietnia w Szkole Podstawowej nr 6 odbył się Międzyprzedszkolny Turniej Aktywności Zmysłów „Sensorycznie wszystko gra” dla dzieci z oddziałów „0”. Była to pierwsza edycja tego turnieju, ale już dziś wiemy, że nie ostatnia. Udział w sensorycznych aktywnościach wzięli uczniowie z mławskich placówek, zarówno publicznych, jak i niepublicznych. Podczas turnieju dzieci pobudzały wszystkie bodźce sensoryczne oraz integrowały je poprzez kierowanie ruchem. Organizatorzy przygotowali szereg niestandardowych pomocy dydaktycznych, wykonanych ręcznie m.in. z materiałów z odzysku, a także jak w sposób pomysłowy można wykorzystać przedmioty dostępne w placówce, zmieniając je w atrakcyjne „sensorynki”. Zabawa włączyła dzieci i ich opiekunów. Turniej przebiegał bez rywalizacji, na zasadzie zabawy, gdyż jednym z głównych celów było propagowanie pracy wielozmysłowej, a także integrowanie środowiska przedszkolnego. Na zakończenie Turnieju Aktywności Zmysłów wszyscy uczniowie otrzymali dyplomy oraz atrakcyjne nagrody ufundowane przez organizatorów i Radę Rodziców placówki oraz prywatnych przedsiębiorców, natomiast opiekunowie szkół otrzymali podziękowania za udział.

Marta Olczak – terapeuta integracji sensorycznej

SP nr 6 w Mławie

Karta pracy - alkohole, kwasy i estry.

1. Przyporządkuj poniższe nazwy związków chemicznych do odpowiednich opisów.
palny, ścina białko, rozpuszcza się w wodzie, powoduje uzależnienie organizmu, ma właściwości higroskopijne, stosowany do wyrobu jodiny, pomaga zachować wilgoć produktom spożywczym

A. etanol

B. glicerol

2. Dopasuj nazwę związku chemicznego do jego opisu.

1. CH_3COOH

2. $\text{C}_{15}\text{H}_{31}\text{COOH}$

3. ciecz

4. substancja stała

5. wyższy kwas karboksylowy

6. niższy kwas karboksylowy

7. dobrze rozpuszcza się w wodzie

8. nierozpuszczalny w wodzie

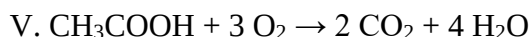
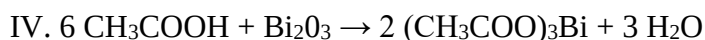
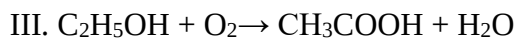
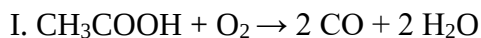
9. ulega reakcji chemicznej z sodem

10. ulega reakcji dysocjacji jonowej

A. kwas etanowy

B. kwas palmitynowy

3. Podczas lekcji uczniowie zapisali równania reakcji chemicznych:

Zaznacz numer równania przedstawiającego:

1. reakcję spalania niecałkowitego,
2. reakcję chemiczną, w której wyniku otrzymano sól,
3. proces fermentacji,

4. reakcję chemiczną, w której substratem jest alkohol

4. Uzupełnij tabelę. W odpowiednie kolumny wpisz podane wzory sumaryczne alkoholi, kwasów karboksylowych i estrów.

C_2H_5OH	C_3H_7COOH	$HCOOC_2H_5$	CH_3COOH	$C_5H_{11}OH$	$C_{17}H_{35}COOCH_3$
Alkohole	Kwasy karboksylowe			Estry	

5. Uzupełnij zdania. We właściwe miejsca wpisz odpowiednie wyrażenia.

Alkohole to związki organiczne o wzorze ogólnym

..... to związki organiczne o wzorze ogólnym $C_nH_{2n+1}COOH$.

Estry to związki organiczne o wzorze ogólnym.....

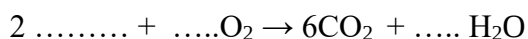
6. Uzupełnij równania reakcji całkowitego spalania związków organicznych.

We właściwe miejsca wpisz odpowiednie współczynniki stechiometryczne oraz wzory sumaryczne związków chemicznych.

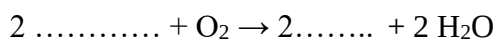
$36 \cdot 9 \cdot 34 \cdot 8$

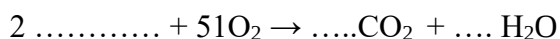
a) reakcja spalania alkoholu propylowego

b) reakcja spalania kwasu mrówkowego

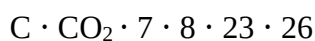

c) reakcja spalania kwasu oleinowego

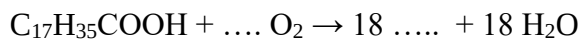
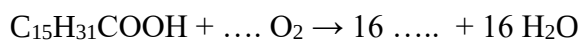

7. Uzupełnij równania reakcji zachodzących podczas spalania stearyny przy ograniczonym i nieograniczonym dostępie powietrza. We właściwe miejsca wpisz odpowiednie nazwy substratów, produkty reakcji oraz współczynniki stechiometryczne.

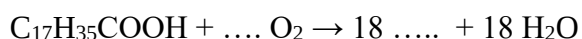
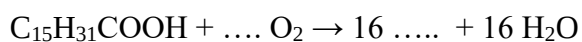
kwask palmitynowy · kwas stearynowy

a) spalanie stearyny przy ograniczonym dostępie tlenu

b) spalanie stearyny przy nieograniczonym dostępie tlenu

8. Oceń prawdziwość zdań opisujących węglowodory. Obok każdego zdania podkreśl literę **P**, jeśli zdanie jest prawdziwe, lub **F**, jeśli jest fałszywe.

I. Alkohol metylowy jest silną trucizną. **P / F**

II. Kwas octowy jest używany w gospodarstwach domowych jako aromat do ciasta. **P / F**

III. Nazwa systematyczna kwasu octowego to kwas butanowy. **P / F**

IV. Alkohol etylowy jest stosowany do produkcji napojów alkoholowych. **P / F**

V. Produktem fermentacji octowej jest kwas mlekowy. **P / F**

VI. Wszystkie kwasy karboksylowe są dobrze rozpuszczalne w wodzie. **P / F**

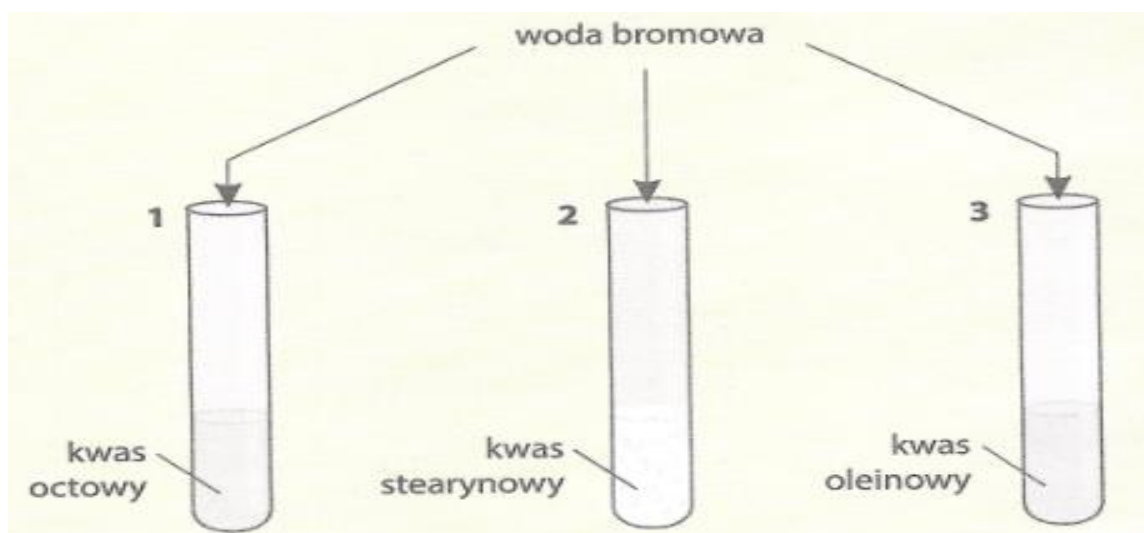
VII. Kwas oleinowy jest nazywany stearyną. **P / F**

VIII. Sole kwasów octowego i mrówkowego to mydła. **P / F**

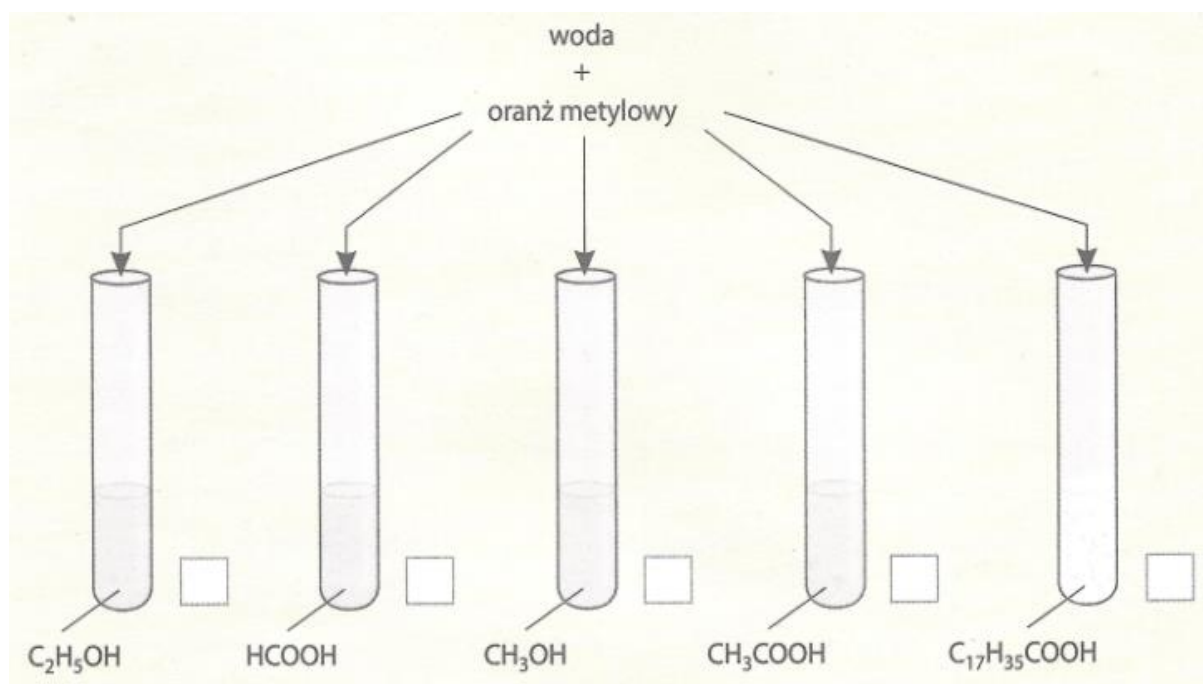
IX. Mydła sodowe i potasowe są rozpuszczalne w wodzie. **P / F**

X. Estry można otrzymać w reakcji zasad z kwasami karboksylowymi. **P / F**

9. Do trzech probówek z kwasami organicznymi dodano po kilka kropli wody bromowej. W której probówce woda bromowa się odbarwi? Napisz równanie reakcji.

10. Do pięciu probówek zawierających związki organiczne dodano wody i oranżu metylowego. W których probówkach wskaźnik przyjmie barwę czerwoną? Odpowiedź uzasadnij.

11. Odczytaj nazwy kwasów tłuszczowych, które zostały ukryte w imionach i nazwiskach znajdujących się na wizytówkach, podaj ich nazwy i wzory sumaryczne.

- a) LEON WOYAWSKI
- b) NORA WYSETYWSKA
- c) TYMON WYPALAWSKI

Opracowała: Mariola Szczepkowska
doradca metodyczny

Zadania typu egzaminacyjnego z chemii

Zadanie 1.

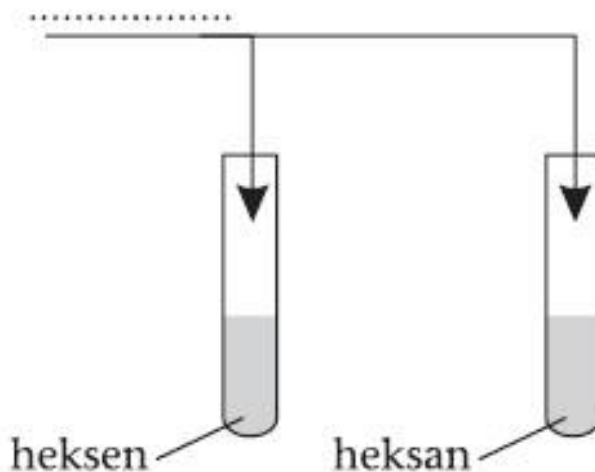
W dwóch probówkach znajdują się: tlenek węgla (IV) i etan. W celu rozróżnienia substancji w probówkach do każdej włożono palące się łuczywo.

Wybierz właściwe obserwacje, jakie dokonano w trakcie doświadczenia.

	Probówka z etanem	Probówka z tlenkiem węgla(IV)
A.	Gaz w probówce zapalił się.	Łuczywo paliło się intensywniej.
B.	Płonące łuczywo zgasło.	Gaz w probówce zapalił się.
C.	Łuczywo paliło się intensywniej.	Płonące łuczywo zgasło.
D.	Gaz w probówce zapalił się.	Płonące łuczywo zgasło.

Zadanie 2.

Uzupełnij schemat doświadczenia, którego celem jest odróżnienie heksanu od heksenu.

Wybierz brakujący substrat spośród odpowiedzi A–D.

- A. woda bromowa
- B. woda wapienna
- C. woda utleniona
- D. woda gazowana

Zadanie 3.

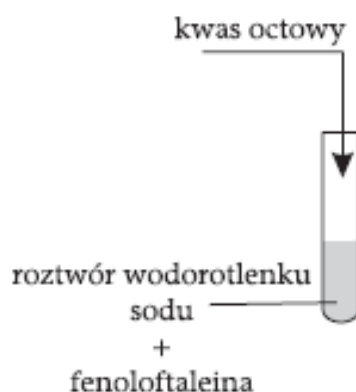
W dwóch probówkach znajdują się: etan i etyn. Do każdej probówki dodano niewielką ilość roztworu manganianu(VII) potasu, KMnO_4 .

Spośród podanych zdań wybierz właściwe obserwacje i wniosek z doświadczenia.

	Obserwacje	Wniosek
A.	Etyn jest węglowodorem nienasyconym.	Etyn odbarwił roztwór KMnO_4 .
B.	Etyn odbarwił roztwór KMnO_4 .	Etyn jest węglowodorem nienasyconym.
C.	Etan odbarwił roztwór KMnO_4 .	Etan jest węglowodorem nasyconym.
D.	Etan odbarwił roztwór KMnO_4 .	Etan jest węglowodorem nienasyconym.

Informacja do zadań 4 i 5

Do probówki zawierającej wodny roztwór wodorotlenku sodu oraz 3 krople fenoloftaleiny dodawano roztwór kwasu octowego aż do momentu zaobserwowania zmian.

Zadanie 4.

Wskaż obserwację do powyższego doświadczenia:

- A. Po dodaniu roztworu kwasu octowego zaobserwowano zmianę barwy roztworu w probówce z zielonej na pomarańczową.
- B. Po dodaniu roztworu kwasu octowego zaobserwowano odbarwienie roztworu w probówce.
- C. Po dodaniu roztworu kwasu octowego roztwór zmienił barwę na malinową oraz wydzielął się gaz o nieprzyjemnym zapachu.

D. Po dodaniu roztworu kwasu octowego w probówce zaczął wydzielać się bezbarwny i bezwonny gaz, natomiast barwa roztworu pozostała bez zmian.

Zadanie 5.

Jaką wartość pH mógł mieć roztwór w probówce po dodaniu roztworu kwasu octowego?

- A.** mniejszą niż 0
- B.** nie większą niż 7
- C.** większą niż 9
- D.** większą niż 14

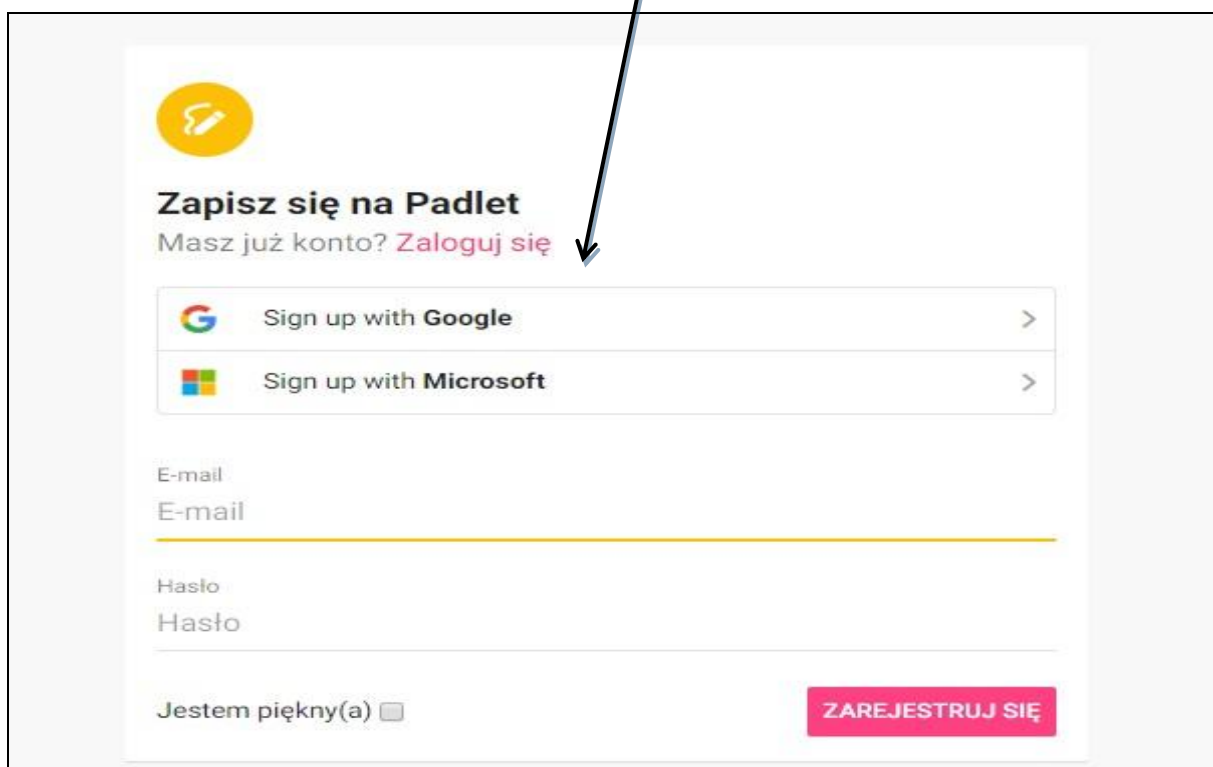
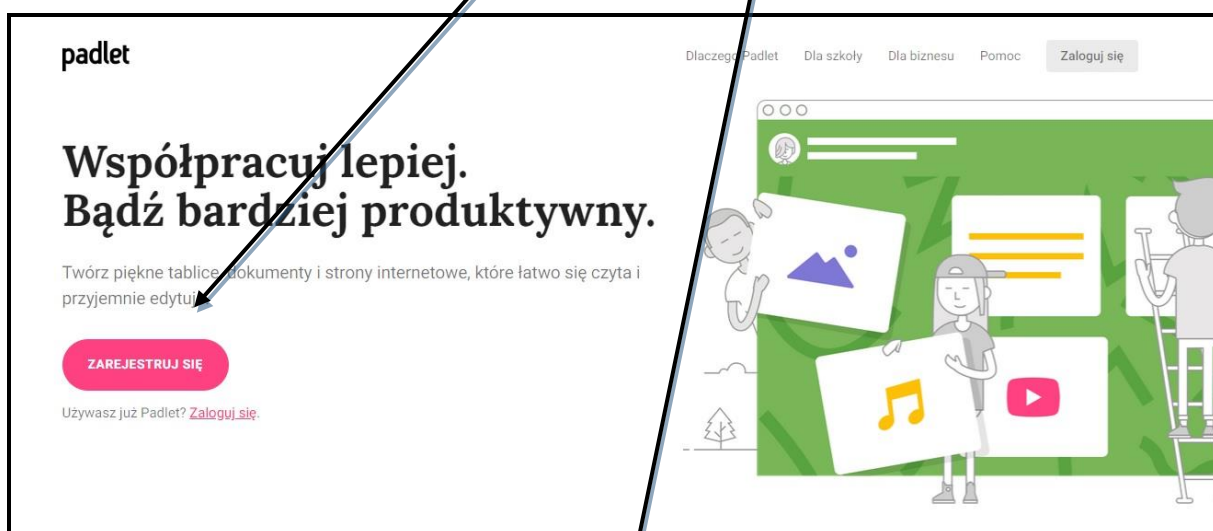
*Opracowała: Mariola Szczepkowska
doradca metodyczny*

Padlet

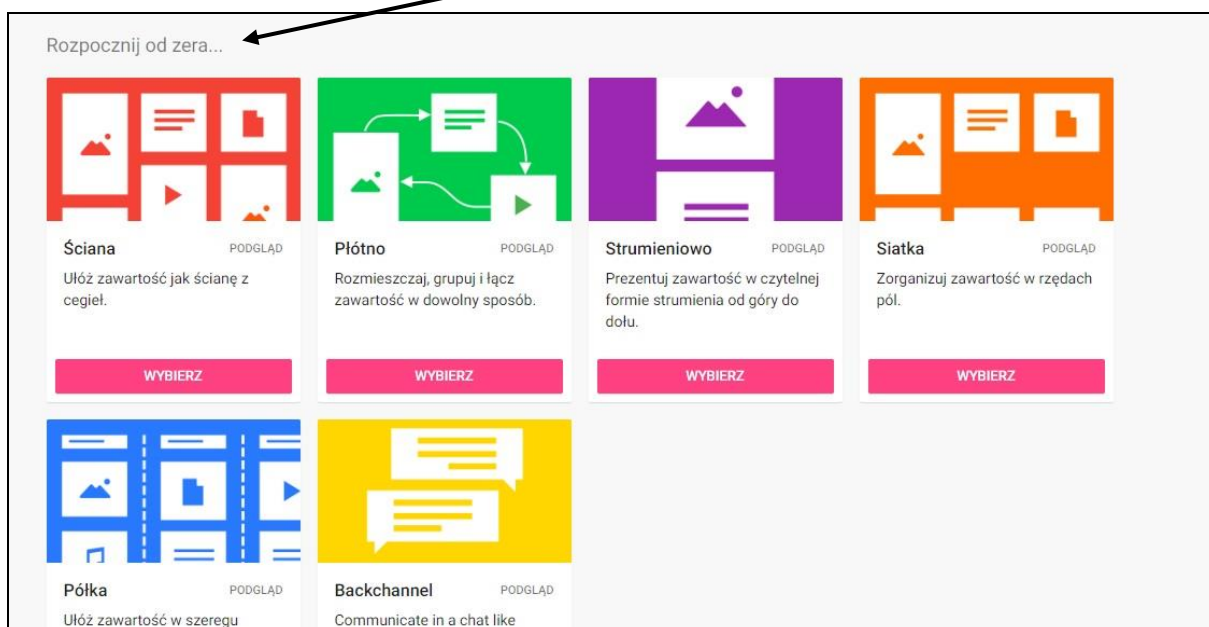
Padlet to program do tworzenia wirtualnej tablicy korkowej, na której można gromadzić w jednym miejscu różnego rodzaju materiały cyfrowe, zawieszać adresy stron internetowych, obrazki, zdjęcia itp. A zatem pomaga porządkować i grupować tematycznie różne zasoby i udostępniać je w sieci.

Aby rozpocząć tworzenie nowej tablicy wirtualnej należy wejść na stronę **<https://pl.padlet.com/>** a następnie założyć konto i zalogować się. Rejestrując się na padlecie masz możliwość połączyć to konto z kontem Google lub Microsoft.

Po zalogowaniu użytkownik przechodzi do głównej strony - **DASHBOARD** gdzie może tworzyć tablice. W prawym górnym rogu strony jest możliwość zarządzania kontem użytkownika – zmiana ustawień profilu, statystyki. Natomiast w menu po lewej stronie: mamy możliwość kontrolowania zawartości własnej tablicy i przeglądania padletów, które zrobiliśmy.

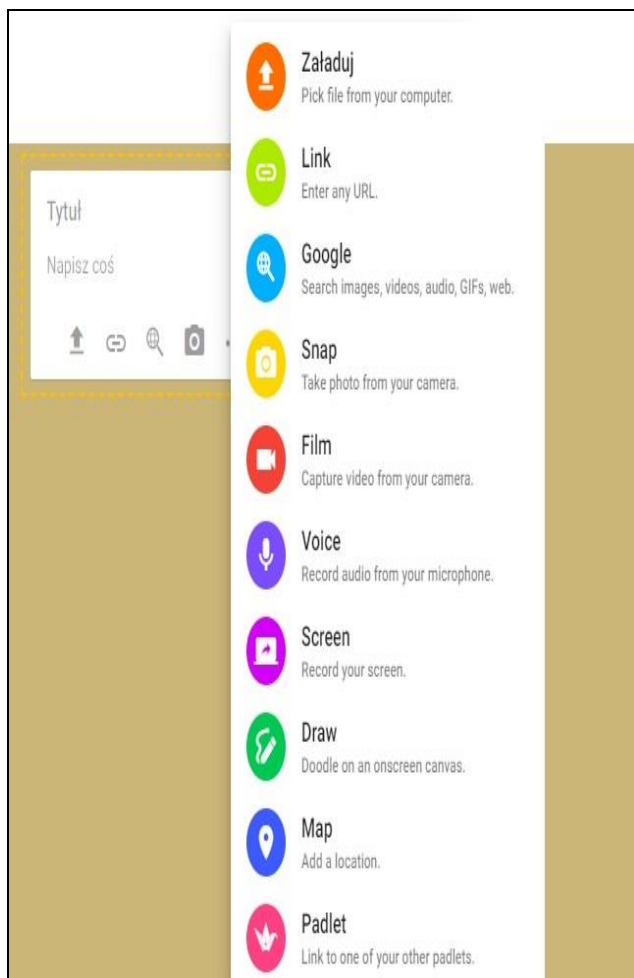
Tworzenie padletu jest intuicyjne. Z górnego menu wybieramy przycisk: „Zrób padlet” i przystępujemy do określania parametrów tablicy. Wybieramy opcję stworzenia padletu od zera dzięki temu posiadamy pełną kontrolę nad jego układem, wyglądem lub skorzystania z gotowych schematów. Wybierając pierwszą opcję „**od zera**” musimy najpierw zdecydować, w jaki sposób będą wyświetlały się treści umieszczane na tablicy.

Po wybraniu układu możemy zdefiniować główne parametry padletu, klikając w górnym prawym rogu w znaczek: ⚙️

- tytuł padleta,
- opis – o czym będzie dana tablica,
- tapeta,
- motyw - kolor postów, styl czcionki,
- ikonę symbolizującą treść tablicy,
- sposób publikowania postów,
- sposób współpracy pomiędzy użytkownikami,
- adres tablicy.

Po ustawieniu wszystkich opcji, jest możliwe zamieszczanie postów na tablicy za pomocą ikony ze znakiem „+” w prawym dolnym rogu. Po jej kliknięciu na tablicy pojawia się nowa „karteczka” (post) z opcjami nadania tytułu i opisu oraz następującymi możliwościami umieszczenia dodatkowych treści:

1. Załaduj – wczytaj plik z komputera.
2. Link - wpisz adres strony internetowej, do której ma prowadzić post.
3. Google - możliwość wstawienia prosto z wyszukiwarki Google zdjęcie, video, gif, itp.
4. SNAP – wstawienie zdjęcia z kamery urządzenia, na którym pracujesz.
5. Film - możliwość wstawienia filmu.
6. Voice – nagrywanie pliku audio z użyciem mikrofonu urządzenia.
7. Draw – rysunek wykonany z pomocą wbudowanego edytora.
8. Punkt na mapie.
9. Link do innego padletu.

Po zakończeniu dodawania postów i ich edycji, jest możliwość dzielenia się wykonaną tablicą z innymi użytkownikami za pomocą mediów społecznościowych (Facebook, Twitter, Klasa Google) bezpośredniego linku, kodu QR, poczty elektronicznej, wyeksportowania jej do formatów graficznych, pdf, cvs, excel lub wydrukowania. Jest też możliwość bezpośredniego osadzenia wykonanej tablicy na blogu lub stronie internetowej po wygenerowaniu i wklejeniu odpowiedniego kodu HTML.

*Opracował: Mariusz Sobotka
doradca metodyczny*

Konspekt lekcji z wychowania fizycznego w klasie piątej

Temat lekcji: Doskonalenie techniki odbicia piłki sposobem górnym w grach i zabawach ruchowych.

Miejsce: sala gimnastyczna

Cele:

- wiadomości – poznawanie podstawowych przepisów gry w mini siatkówkę, poznanie przepisów gier i zabaw ruchowych oraz zasad fair play,
- umiejętności – poruszanie się w postawie siatkarskiej, łączenie elementów techniki odbijania, prawidłowo technicznie wykonywanie odbić sposobem górnym,
- wychowawczy – współpraca ze współwiczącym i w grupie, dbanie o bezpieczeństwo swoje i kolegów, odpowiedzialność za swoje postępowanie podczas rywalizacji drużynowej,
- sprawność motoryczna – rozwijanie szybkości reakcji, koordynacji wzrokowo – ruchowej, orientacji przestrzennej.

Metody:

- realizacja zadań ruchowych: zadaniowo-ściśła, zabawowo-klasyczna, bezpośredniej celowości ruchu, problemowa,
- przekazywania wiedzy: pokaz, objaśnienie.

Typ lekcji:

- utrwalająca.

Formy:

- indywidualna,
- zespołowa.

Zasady

- pogładowości,
- stopniowania trudności.
- łączenia teorii z praktyką.

Sprzęt:

- ławeczki gimnastyczne,
- radiomagnetofon,
- pendrive.

Przybory:

- balony
- tyczki slalomowe
- pachołki
- piłki siatkowe

Tok lekcji	Czynności uczniów		Czynności nauczyciela
	Docelowe	Zadania	
Część wstępna 10min	Uczeń organizuje się do zajęć	Zbiórka – ustawienie w szeregu, przywitanie	Nauczyciel zarządza zbiórkę w szeregu, przywitanie zespołu klasowego sprawdza obecność i gotowość uczniów do zajęć. Podaje tematykę i cele lekcji.
	Uczeń pobudzi organizm do wysiłku i przygotuje się do uczestnictwa w zadaniach lekcji	Uczeń bierze udział w zabawie „ Berek z balonem ” – poruszanie się krokiem odstawno – dostawnym.	Nauczyciel proponuje uczniom zabawę „Berek z balonem”- zapoznaje z zasadami zabawy.
	Rozgrzewka – ćwiczenia ogólnorozwojowe przy rytmicznej muzyce	Uczniowie w ustawieniu w rozsypce – ćwiczenia przygotowujące organizm do wysiłku, Ćwiczenia indywidualne w miejscu: - krążenia ramion w przód i w tył (x10 powtórzeń) - odmachy ramion poziome i pionowe (x10 powtórzeń) z jednoczesnym ugięciem kolan - marsz z jednoczesnym dociąganiem kolan do ugiętych łokci (x5 do jednego i drugiego kolana) - krążenia bioder (x5 w jedną i x5 w drugą stronę) - skrętoskłony tułowia z dotknięciem palcami lewej ręki palców prawej stopy i odwrotnie (x5 w jedną i x5 w drugą stronę) - krążenia tułowia z uniesionymi ramionami (x5 w jedną i x5 w drugą stronę) - przysiady na całych stopach z wyciągniętymi ramionami w przód (x10 powtórzeń).	Nauczyciel demonstruje ćwiczenia i obserwuje wykonywane ćwiczenia, udziela rad w trakcie ćwiczeń.

Część główna 28 min	Uczeń wykonuje poszczególne zadania	Uczniowie dowolnie dobierają się w pary. Doskonalenie odbić oburącz górą z balonem: - odbicia oburącz górą indywidualne - odbicia z partnerem - ciągłe odbicia oburącz górą.	Nauczyciel wydaje polecenia wykonywane przez uczniów. Czuwa nad prawidłowym wykonywaniem ćwiczenia, nadzorując je. Nauczyciel obserwuje zaangażowanie ćwiczących na lekcji.
	Uczeń bierze udział w realizacji propozycji nauczyciela.	Ćwiczenia w dwójkach z piłką: - leżąc przodem naprzeciwko siebie, jeden toczy piłkę pod tyczką leżącą na pacholkach, drugi chwytą piłkę i podaje partnerowi nad tyczką, zmiana ćwiczących (x5 powtórzeń) - jeden z pary siedzi na ławce drugi, leży naprzeciwko, siedzący dorzuca piłkę do leżącego, leżący odbija do siedzącego, zmiana ćwiczących (x5 powtórzeń) Odbicia piłki górne w dwójkach w postawie wykroczonej w zabawie „Kto najdłużej odbije”.	Nauczyciel motywuje ucznia do pracy, wdraża do samooceny, nagradza, chwali. Nauczyciel zwraca uwagę podczas zabawy „Kto najdłużej odbije” na opanowanie stabilnej postawy przed przyjęciem piłki oraz na opanowanie układu rąk w tzw. koszyczek
Część główna 28 min		Uczeń bierze udział w zabawach doskonalących odbicia górne: „Piłka do kapitana” Drużyny ustawione w rzędach. Przed każdym zespołem w odległości 3 – 4m ustawiony kapitan z piłką. Podaje ją kolejno każdemu ćwiczącemu ze swojej drużyny. Ćwiczący odbija piłkę sposobem górnym do kapitana, po odbiciu ustawia się za nim. „Zbędne piłki” W zabawie udział biorą dwa zespoły, rozstawione po obu stronach siatki. Jeden z zespołów jest w posiadaniu piłek do mini siatkówki. Na sygnał uczniowie przerzucają piłki (dowolnym sposobem) na drugą stronę boiska. Zabawa trwa 4 – 5 minut. Wygrywa zespół, który na swoim polu boiska będzie miał mniej piłek. „Rzucanka” siatkarska W grze biorą udział 2 drużyny, rozpoczęcie gry następuje rzutem piłki jednorącz spoza linii końcowej boiska. Przeciwnicy starają się piłkę złapać. Następnie podać raz lub dwa razy między sobą (sposobem oburącz górnym). Z piłką nie wolno się poruszać i przetrzymywać dłużej niż 3 sekundy. W trzecim podaniu piłka ma być przerzucona ponad siatką na stronę przeciwnika. Gra na czas 5 –7 min. W trakcie gry dzieci poznają zasady liczenia punktów, gry na trzy podania. Zabawę warto powtórzyć jako rewanż.	Nauczyciel dokonuje podziału klasy na dwa zespoły. Nauczyciel proponuje uczniowi zabawy ruchowe: „Piłka do kapitana” „Zbędne piłki”. „Rzucanka siatkarska” Podaje zasady zabawy, czuwa nad prawidłowym jej przebiegiem. Wdraża uczniów do zdyscyplinowania.

Część końcowa 7 min.	Uczeń uspokoi organizm po wysiłku fizycznym przy relaksacyjnej muzyce	Ćwiczenia rozciągające i oddechowe w rozsypce Uczeń w staniu w lekkim rozkroku: - odciąga ramiona poziomo nabierając powietrze i przyciąga obejmując siebie wypuszczając powietrze - splecione kołem ramiona przed sobą odciąga w tył w górę i przyciąga - wznosi ramion w górę ze wspięciem na palce z wdechem i opady ramion do stania na całych stopach z wydechem - w postawie wykroczonej luźne wymachy ramion w przód i w tył.	Nauczyciel czuwa nad prawidłowym wykonaniem ćwiczeń. Wyjaśnia potrzebę ćwiczeń rozciągających. Nauczyciel wskaże najczęstsze błędy popełniane podczas odbić górnych, nagrodzi uczniów za zaangażowanie na lekcji. Zachęci do gry w siatkówkę w czasie wolnym od nauki. Zadaje pracę domową nt. historii siatkówki. Nauczyciel zakończy zajęcia.
	Uczeń opowie o swoich wrażeniach z lekcji. Uczeń zakończy działania i uporządkuje salę.	Uczeń wyrazi swoje zdanie na temat przebiegu lekcji (z czym miał największe, a z czym nie miał trudności, jak wykorzysta nabytą na dzisiejszej lekcji umiejętność w życiu codziennym np. zastosuje ją podczas do gry na plaży). Zbiór przyborów do magazynku sportowego.	

Karta pracy z techniki dla klasy czwartej szkoły podstawowej

Wychowanie komunikacyjne

1. Przyporządkuj cyframi elementy obowiązkowe i dodatkowe wyposażenia roweru.

Elementy obowiązkowe wyposażenia roweru	Elementy dodatkowe wyposażenia roweru
☐ ☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐ ☐

1. Błotnik
2. Dzwonek
3. Przerzutki
4. Bagażnik
5. Odblask
6. Pompka do roweru
7. Lampa przednia
8. Hamulec
9. Klucze do naprawy roweru
10. Lampa tylna

2. Wpisz w prostokąty pasujące układy do ich części.

1. jezdny 2. hamulcowy 3. napędowy 4. kierowniczy
5. oświetleniowy

koła zębate

widelec

piasta z łożyskami

prądnica

szczeka
z klockami gumowymi

3. Zaznacz prawda czy fałsz

A. W strefie zamieszkania rowerzyści nie mają pierwszeństwa przed pieszymi

P F

B. Znaki zakazu to żółte trójkąty z czerwoną obwódką i czarnym symbolem

P F

C. Omijanie polega na przejeżdżaniu obok pojazdu poruszającego się w przeciwnym kierunku

P F

D. Na przejściu dla pieszych rowerzysta jest zobowiązany zsiąść z roweru i prowadzić swój pojazd.

P F

4. Dokończ zdania:

A. Przed urazem głowy podczas upadków rowerzystę chroni

B. Zatrzymanie roweru umożliwia układ

C. Przejeżdżanie rowerem obok pieszego idącego w tym samym kierunku to

D. Wyprzedzanie innego rowerzysty na przejściu dla pieszych jest zawsze

5. Rozwiąż krzyżówkę i odczytaj hasło

A. Numer 112 to tzw. Numer

B. Inaczej droga dla rowerzystów.

C. Którą stroną jezdni powinni poruszać się piesi?

D. Inaczej wędrowka np. rowerowa lub piesza.

E. Które ze znaków są kwadratowe lub prostokątne i mają niebieskie tło ?

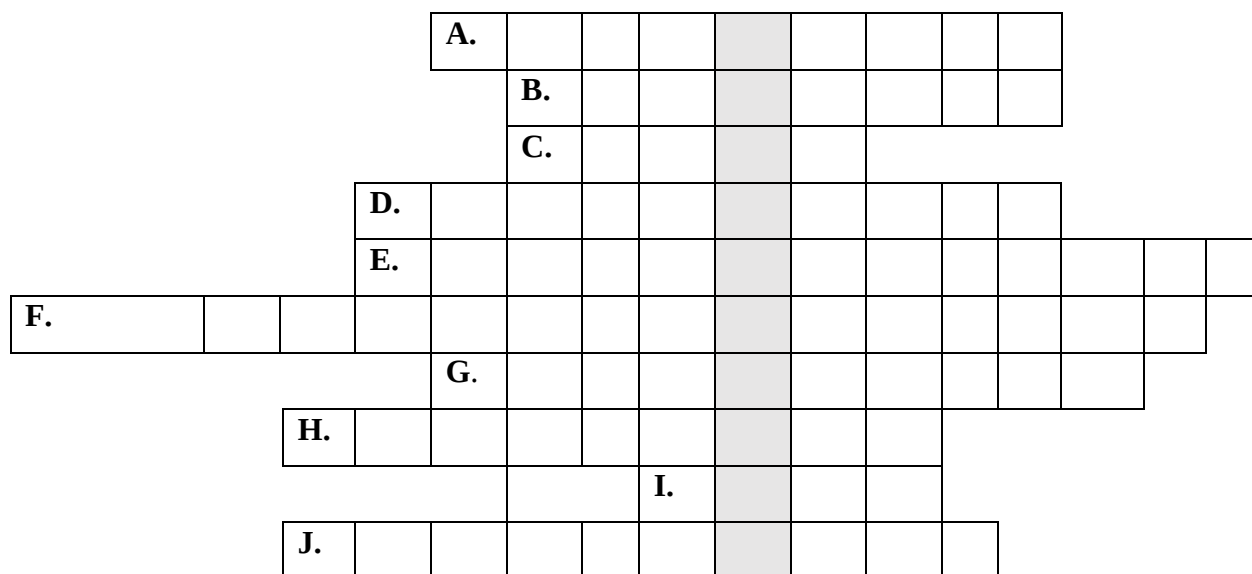
F. Na każdym stanowisku pracy należy zadbać przede wszystkim o swoje

G. Przystępując do udzielania pierwszej pomocy poszkodowanemu należy sprawdzić czy jest on

H. Jak nazywają się elementy, dzięki którym jesteśmy bardziej widoczni?

I. Najczęściej saneczkowy lub wyścigowy.

J. Opuśczenie budynku w przypadku zagrożenia to

Opracował: Dariusz Kieglerski
nauczyciel ZPO nr 1 w Mławie

Nie chcę się jękać

Mam 30 lat, problemy z wymową mam praktycznie od zawsze. Najpierw miałem opóźniony rozwój mowy, to znaczy w wieku kilku lat nie mówiłem nic. Dzięki lekom teraz wprowadzie mówię, ale efekt jest daleki od zadowalającego. Bez przerwy się jękam i zacinam. Najtrudniej jest zacząć zdanie, potem jest już nieco łatwiej. Niestety, w obecnym świecie nikt nie ma ochoty czekać kilku dobrych sekund, aż komuś uda się wreszcie coś z siebie wydusić.

Jękanie jest jedną z najdotkliwszych chorób. Przykładowo choroby skóry wpływają wprowadzie na wygląd zewnętrzny, ale ciało każdego człowieka jest przecież inne. Niektórzy ludzie nie mają zęba, inni włosów czy paznokcia i to jest normalne.

Niestety niemożność porozumiewania się z innymi ludźmi trudno uznać za coś mieszczącego się w granicach normy.

Znany eksperyment Alberta Mehrabiana z 1967 roku sugeruje, że decydujące znaczenie o spostrzeganym poziomie sympatii ma mowa ciała (55%), potem ton głosu (38%), a na samym końcu słowa (7%). Oznacza to, że człowiek jękający się na starcie ma 38% mniej szans na zdobycie sympatii i zaufania swoich słuchaczy, nieważne jak mądre rzeczy by mówił. Można go porównać do człowieka z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, który wprawdzie chodzi, ale z dużym bólem i wysiłkiem. To, co dla innych ludzi jest normalne, dla niego jest bardzo trudne.

Jękanie wpływa na wszystkie sfery życia człowieka. Nikt nie jest przecież samotną wyspą. Dla jękającego się najprostsze czynności, takie jak kupienie czegoś w sklepie czy rozmowa przez telefon, stanowią wyzwanie. Ma trudności ze zdobyciem pracy, bo przecież trzeba dobrze wypaść na rozmowie kwalifikacyjnej. Wiele profesji, takich jak dziennikarz, prezenter czy telemarketer jest przed nim zamkniętych. Jękającemu się trudno jest się porozumiewać z kimś innym niż z najbliższymi osobami. Nawet w grach komputerowych może napotkać problemy, gdy jest w nich zaawansowany system komunikacji głosowej. Internauci przeważnie nie widzą drugiego człowieka i nie będą mieli oporów przed skrytykowaniem jego nieprawidłowej wymowy. Co gorsza, będą mieli rację, ponieważ wymowa jękającego się rzeczywiście jest daleka od wzorcowej.

Najgorsze jednak ze wszystkiego są stereotypy. Uważa się, że jękanie to cecha ludzi niewykształconych, nieoczytanych, pozbawionych dobrych wzorców. Tymczasem jękający się nie odbiegają od normy pod względem inteligencji, a niekiedy nawet wykazują wyższy iloraz inteligencji niż normalny. To z powodu ich małomówności (z oczywistych powodów) uważani są za głupich i niemających niczego ciekawego do powiedzenia.

Jękanie powinno być uważane nie za tajemniczą, budzącą lek i ciekawość przypadłość, tylko za przewlekłą chorobę, taką jak choroby układu krążenia. Leczenie jękania jest długotrwałe i kosztowne, jednak przynosi dobre rezultaty. Prawdą jest jednak, że wymaga ono ogromnej determinacji. Najtrudniej, jak zawsze zresztą, przyznać się do problemu przed samym sobą: że mam wadę wymowy i nie jestem sobie w stanie z tym poradzić bez pomocy specjalisty. Trzeba też liczyć na wsparcie rodziny, a nie zawsze jest ono takie oczywiste.

*Opracowała: Anna Chlebowska
SP Nosarzewo Borowe*

Kodowanie na dywanie - rozwijanie logicznego myślenia u dzieci w wieku przedszkolnym

Każde dziecko w wieku przedszkolnym przechodzi różne fazy rozwoju. Istotną rolę w tym wieku odgrywa u dziecka rozwój poznawczy, ponieważ dzięki niemu dziecko poznaje świat, w którym żyje, rozszerza swoją orientację w świecie zewnętrznym, nabywa nowych umiejętności, które pomagają mu w życiu codziennym, a także poszerza swoje procesy poznawcze, czyli rozwój spostrzeżeń, pamięci, myślenia, uwagi, mowy i sprawności manualnej. W zakresie bezpośredniego, pośredniego i umysłowego poznawania świata u dziecka w wieku przedszkolnym zachodzą duże zmiany w jego rozwoju poznawczym, które prowadzą do tego, że dziecko coraz lepiej dostosowuje się do swego środowiska i zyskuje szersze możliwości swego działania w nim. Dzięki stopniowemu doskonaleniu się funkcji poznawczych i czynności umysłowych, dziecko osiąga pod koniec wieku przedszkolnego coraz wyższy poziom rozwoju psychicznego.

Doskonale wiemy, że najlepszym miejscem, które zapewni i zagwarantuje dziecku doskonalenie i troszczenie się o jego rozwój jest przedszkole. To właśnie dzięki trudnej i nieustannej pracy nauczycieli, dziecko będzie mogło rozwijać swoje umiejętności nie tylko wszechstronnie ale również w sposób ilościowy. Dzięki różnym metodom i formom pracy, które są stosowane przez wykwalifikowane osoby, dziecko rozwinie swój warsztat pracy, a także udoskonali swoje umiejętności poznawcze, które nabyło wcześniej.

Jedną z takich metod, którą chciałabym Państwu zaprezentować i która może być stosowana nie tylko w przedszkolu, ale również i w domu podczas zabawy z maluszkiem jest metoda kodowania - „Kodowanie na dywanie”.

Dziecko dzięki tej metodzie, nie tylko będzie się świetnie bawiło i spędzało miło czas, lecz również poprzez zabawę rozwinie u siebie umiejętności logicznego myślenia, kształtowania wyobraźni przestrzennej oraz pozna cyfrowy świat, szczególnie świat związany z programowaniem, a także upowszechni wiedzę na temat bezpiecznego korzystania z nowoczesnych technologii. Metoda ta pozwala rozwijać także podstawowe funkcje poznawcze takie jak: pamięć, koncentracja uwagi, analiza, synteza wzrokowa i słuchowa oraz koordynacja ruchowa. Zwraca uwagę także na kształtowanie dobrych nawyków cyfrowych u dziecka już od najmłodszych lat. Stosując ją podczas pracy i zajęć z dziećmi daje każdemu dziecku możliwość rozumienia elementarnych podstaw kodowania. Aby uatrakcyjnić zajęcia dla naszych maluszków można je poprowadzić z wykorzystaniem interaktywnego robota i tabletu, interaktywnego dywanu, rzutnika czy tablicy interaktywnej. Przedszkolaki

z pewnością swoją wiedzę i umiejętności będą pogłębiać także poprzez szereg zadań, zabaw i gier dydaktycznych, zabaw ruchowych oraz różnego rodzaju pomocy dydaktycznych przygotowanych na każde zajęcia prowadzone zgodnie z tematyką tygodnia.

Zachęcając Państwa do stosowania w swojej pracy przedstawionej powyżej metody, pragnę zaprezentować przykładowy scenariusz zajęć w przedszkolu w oparciu o tę metodę. Nie obawiajmy się nowych wyzwań i z zapałem wdrażajmy nowe rozwiązania do naszej pracy.

Scenariusz zajęć w przedszkolu w grupie dzieci 4, 5-letnich

Temat dnia: „ Wiosenna tęcza”- rozwijanie kompetencji kodowania u dzieci

Grupa: dzieci 4, 5- letnie

Cele ogólne:

- Przybliżenie procesu powstawania tęczy,
- Rozpoznawanie i nazywanie kolorów tęczy,
- Formułowanie wypowiedzi na określony temat,
- Rozwijanie elementarnych podstaw kodowania,
- Zachęcanie do zabaw przy muzyce,
- Kształcenie umiejętności zgodnej zabawy i współdziałania w parach i w grupie.

Cele operacyjne:

Dziecko:

- ✓ potrafi powiedzieć jak powstaje zjawisko tęczy na niebie,
- ✓ prawidłowo nazywa kolory tęczy i wymienia je w odpowiedniej kolejności,
- ✓ rozwija spostrzegawczość i logiczne myślenie,
- ✓ poprawnie formułuje swoje wypowiedzi na określony temat,
- ✓ rozwija swoje zdolności manualne i plastyczne,
- ✓ korzysta z różnorodnych środków multimedialnych,
- ✓ rozwija wyobraźnię, poczucie rytmu podczas piosenek, jest kreatywne,
- ✓ wraz z kolegami chętnie uczestniczy w zabawach ruchowych kierowanych przez nauczyciela.

Metody pracy:

- ✓ słowna (słuchanie opowiadania i informacji na temat powstawania tęczy)
- ✓ aktywizujące, m.in.: Pedagogika zabawy KLANZA,
- ✓ eksponujące,
- ✓ ćwiczeń praktycznych,
- ✓ kodowanie z użyciem robota i tabletu

Formy pracy:

- ✓ indywidualna,
- ✓ zbiorowa,
- ✓ w parach.

Środki dydaktyczne:

- ✓ kolorowe kartoniki z cyferkami,
- ✓ cyferki,
- ✓ kolorowe kółeczka,
- ✓ kolorowe paski bibuły,
- ✓ karta pracy z opowiadaniem pt.: „Historia tęczy”,
- ✓ film edukacyjny dla dzieci „Tęcza”,
- ✓ białe kartoniki w kształcie chmurki,
- ✓ foliowe woreczki,
- ✓ kredki, klej
- ✓ płyta CD z muzyką,
- ✓ robot edukacyjny Photon,
- ✓ tablet,
- ✓ orderki dla dzieci.

PRZEBIEG ZAJĘĆ:

1. **Integracja grupy**- przywitanie się z dziećmi piosenką „Tych z prawej tych z lewej powitać czas ”
2. **Losowanie cyferek w kolorach tęczy.**

Nauczyciel rozkłada na dywanie kolorowe kartoniki z ukrytymi cyferkami pod spodem. Każde dziecko losuje z koszyczka dowolnie wybraną przez siebie cyferkę. Po odkryciu cyferek leżących na dywanie z kolorowymi kartonikami, każde dziecko otrzymuje pasek kolorowej bibuły w takim kolorze, jaki wskazuje mu wylosowana cyfra.

3. Podjęcie próby odgadnięcia tematu zajęć.

Nauczyciel zachęca dzieci, aby odgadły, czym zajmiemy się na dzisiejszych zajęciach, zadając im odpowiednie pytania.

- * Jakiego koloru są paseczki wylosowane przez was?
- * Ile jest tych paseczków ?
- * Jak myślicie, co może powstać z tych pasków?
- * Kto z was widział tęczę?
- * Jakie kolory ma tęcza i ile ich jest?

4. Wysłuchanie opowiadania pt: „Historia tęczy”.

Nauczyciel czyta dzieciom krótką historię o tęczy i kolorach w niej występujących. Każde dziecko, które usłyszy swój kolor, podnosi swój kolorowy pasek bibuły do góry.

5. Rozmowa z dziećmi na temat przeczytanego opowiadania? Nauczyciel wyjaśnia dzieciom zjawisko powstawania tęczy.

- * Jakie kolory wystąpiły w opowiadaniu?
- * Ile było kolorów?
- * O co kłóciły się kolory?
- * Co z nich powstało na niebie?
- * Co to jest tęcza i kiedy powstaje?

6. Nauczyciel przedstawia dzieciom film edukacyjny na temat powstawania tęczy i kolorów jakie w niej występują w odpowiedniej kolejności.

7. Zabawa ruchowa przy muzyce - „ Taniec kolorów”

Dzieci stoją w kole, trzymając wcześniej wylosowane paseczki kolorowej bibuły. Na słowa w muzyce, dane kolory tworzą mniejsze koło w środku i tańczą wykonując odpowiednie ruchy do słów piosenki.

8. Wykonanie pracy plastycznej - „Chmurka z kolorową tęczą”

Nauczyciel rozdaje dzieciom wycięte, gotowe chmurki z białego kartonu. Zadaniem dzieci jest narysować oczy i usta chmurce oraz przykleić kolorowe paski bibuły w odpowiedniej kolejności w taki sposób, aby tworzyły tęczę.

9. Zabawa przy muzyce - „Taniec chmurek” do muzyki poważnej - „Walc meksykański” z Batti Strauss

Dzieci tańczą do muzyki poważnej opartej na metodzie Batti Strauss, naśladując ruchy nauczyciela.

10. Kodowanie na dywanie - „Uczymy Photona kolorów tęczy”

Nauczyciel dzieli dzieci na siedem grup (par). Każda z grup losuje kolor wybranego kółeczka. Zadaniem każdej z grupy jest właściwie zaprogramować drogę do wybranego koloru. Jedna osoba z grupy układa za pomocą kartoników ze strzałkami schemat na dywanie, druga osoba natomiast wprowadza tę funkcję na tablecie i programuje Photona. Na koniec dzieci wymieniają kolory tęczy, jakie poznały od najmniejszego do największego i sprawdzają, czy Photon również zapamiętał te kolory. Po zaprogramowaniu Photona przez nauczyciela, dzieci dowiadują się, że Photon również zna wszystkie kolory tęczy.

11. Zakończenie zajęć zabawą „Iskierka przyjaźni” .

Dzieci i nauczyciel ustawiają się w kole i trzymają się za ręce. Nauczycielka mówi: *Tęczę puszczam w krąg, niech powróci do mych rąk.* Inicjuje uścisk dłoni w jednym kierunku, a dzieci kolejno podają sobie uścisk. Gdy uścisk powróci do nauczycielki wypowiadamy słowa: *Tęcza powróciła do mnie i z przyjaźni z Wami cieszy się ogromnie.*

Opowiadanie pt: „ Historia tęczy”

Kiedyś, bardzo dawno temu, wszystkie kolory świata zaczęły się sprzeczać. Każdy z nich uważał, że jest najpiękniejszy i najważniejszy.

Zieleń powiedziała:

- Jest oczywiste, że jestem najważniejszym kolorem. Jestem piękna i beze mnie nie ma wiosny, ani lata. Jestem kolorem trawy, drzew, liści.

Przerwał jej niebieski:

- Patrzysz tylko na ziemię; a co z morzem i niebem? To ja pomalowałem całuteńkie niebo, każdą rzekę, jezioro, morze i ocean. Jestem niezbędny i najważniejszy!

Kolor żółty uśmiechnął się swoim zwyczajem:

- Jesteście wszystkie bardzo ważne, ale to ja przynoszę światu uśmiech, radość, ciepło. Słońce jest żółte, księżyc jest żółty, gwiazdy są żółte. Wszystko, co pomaluję, jest takie piękne, że wszyscy patrzą na to z zachwytem!

Czerwień nie mogła znieść tego długiego wywodu:

- Ja jestem ponad wami wszystkimi, bo ja jestem kolorem serca – miłości. Daję ludziom ciepło. Beze mnie nie można się obejść!

Spór kolorów trwał i trwał i coraz bardziej się nasilał. Nagle na niebie pojawiła się wielka czarna chmura i powiedziała:

- Jesteście niemądre kolory! Wszystkie jesteście piękne, jak motyle, jak kwiaty. Tak mi smutno, jak słucham waszej kłótni! I chmura zaczęła płakać gęstym deszczem.

W tej chwili na niebie pojawiło się słońce i powiedziało:

- Nie płacz chmuro, a wy kolory, przestańcie się kłócić. Weźcie się za ręce i namalujcie na niebie coś pięknego razem, aby było widać was wszystkie.

- Kolory zaczęły malować na niebie różnobarwne pasy i tak powstała tęcza. Na jej widok chmurka się uśmiechnęła, a kolory zobaczyły, że każdy z nich jest piękny i niezastąpiony i wspaniale wyglądają razem!

Na pamiątkę tej chwili za każdym razem, gdy słońce chce pocieszyć kropelki spadającego deszczu, na niebie pojawia się tęcza.

Opracowała : Milena Janiak

Przedszkole Samorządowe Lutocin

Wydawca: Powiatowy Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli
ul. Władysława Stanisława Reymonta 4, 06-500 Mława, tel. (23) 654-32-47,
e-mail: odnmlawa@wp.pl, www.podnmlawa.pl

ISSN 2353-4656

Redakcja: Jolanta Bem, Mariola Szczepkowska, Mariusz Sobotka
Korekta: Beata Radzewicz